

Právo: zaměřeno na padělání umění

22. května 2014, Ruth Osborne

Christie's New York. Se souhlasem: Christie's.

Padělání umění existuje celá staletí, nicméně v posledních letech se zdá být více rozšířené ve světě umění a jeho přítomnost je zneklidňující. Ve společnosti, která se ráda soudí, jako je ta v USA, je zásadní, aby všichni experti, obchodníci, dražitelé, kurátoři a majitelé galerií při koupi nového uměleckého díla dodržovali pravidla. Dílo by mělo být doprovázeno patřičnými dokumenty o jeho původu, znalci by měli posoudit fyzikální a vizuální aspekty díla a v některých případech by mělo být i vědecky testováno s cílem určit jeho fyzikální vlastnosti. Jinými slovy, dílo by mělo být autentické a mělo by projít ověřovacím procesem, aby mohlo být nabídnuto k prodeji. Nicméně padělání umění je stále přítomno a přes značné úsilí trhu s uměním jsou padělky prodávány za miliony dolarů po celém světě. V roce 2013 Christie's a Sotheby's na aukcích vydělaly něco okolo 3 miliard dolarů. I když je proporce padělaných nebo chybně přiřazených děl malá, tak počet případů může být vysoký.

Zatímco se některé vysoce sledované případy padělání dostaly k soudu a pachatel byl nalezen, je důležité podotknout, že za padělané dílo na trhu nikdy není odpovědná pouze jedna osoba. Je to dlouhá řada lidí, kteří dostanou padělané dílo z padělatelových rukou do aukčního domu nebo galerie. Navíc počet případů, které se dostaly na světlo, otevírá otázku ohledně etiky, podle které funguje průmysl. V mnoha padělatelských případech, ti, kteří byli obviněni z podvodu nebo nedbalosti prodávání děl pod falešnou nálepkou, hned protestují vyzdvihující svou nevinu. Toto jsou ale profesionálové starající se o naše umělecké dědictví. Jsou to lidé, kteří chtěně nebo nechtěně předávali dál falešné zboží, když jejich profesní postavení bylo závislé na správnosti jejich hodnocení a věrohodnosti jejich tvrzení.

Padělání umění: problémy

Zatímco etika obchodování může vypadat problematicky, je důležité vyzdvihnout, že odhalení padělaného díla může být velmi obtížné. Označení pachatele je v případech padělání velmi

nesnadné: všechno záleží na tom, jaká jsou fakta, co je to za dílo, o kolik děl se jedná a jak jsou drahá. Dnes mohou padělky projít jako originály a dokonce získat potvrzovací razítko od uměleckých expertů. K tomu přispívá neochota odborníků mluvit otevřeně, když mají podezření na padělek. Třeba instituce jako Andy Warhol Foundation a Lichtenstein Foundation přestaly s ověřováním uměleckých děl a upozorňováním na podezřelá díla ze strachu ze soudních sporů s majiteli děl, která zamítají. Protože se umění stalo lukrativním byznysem a ceny děl exponenciálně rostou, je pro odborníky vyjadřující své názory na díla mnohem více v sázce. Nakonec se dílo prodat musí a ti, kteří mají pochybnosti nebo podezření jsou zticha, aby chránili svou práci. Na druhou stranu je nezodpovědné a pro trh s uměním zhoubné padělek přehlížet. Pokud má důvěra v trh s uměním přetrvávat, všechna díla musí být hloubkově prověřena a pečlivě oceněna než budou označena jako originály. Obchodníci a dražitelé slouží do značné míry jako dozorcí nad naším uměleckým dědictvím. Pokud se však nechovají poctivě a podle své profesí vyžadované kompetence, následky na důvěře na širším trhu s uměním se mohou ukázat být katastrofální.

Sotheby's Helena Newman, Philip Hook, Melanie Clore. S povolením: Sotheby's.

A jak to tak je, je velmi těžké regulovat obchodování s uměním a síla zákonů nad trhem je velmi malá. Ve Spojených státech není žádná legislativa, která by zabránila padělaným dílům vstupovat na trh. Existují jiné cesty, které tvoří standardy pro profesionály jako Art Dealers Association of America ([ADAA](#)) a Association of Museum Directors ([AAMD](#)). Oba orgány po profesionálech žádají, aby byli velmi pečliví v prověřování přesnosti informací poskytovaných kupci. Není po nich požadováno, aby garantovali přesnost určitých informací jako je datování díla, jeho původ nebo výstavní historie. Tudíž by se mohlo zdát zřejmé, že obecně chybí záruka a odpovědnost za činnost majitelů galerií.

I když byly padělky odhaleny, je obtížné zabránit tomu, aby se vrátily na trh. V Evropě, kde jsou přísnější pravidla ohledně umění, práva duševního vlastnictví, mohou být padělky zničeny na pokyn umělce nebo příbuzných zemřelého umělce. Takto se bojuje s opětovným obíháním padělků na trhu a možností, že skončí v galerii, která věří, že jde o originál. Nic takového ve Spojených státech neexistuje. Někteří navrhli, aby byl odhalený padělek označen a tak se zabránilo jeho prodeji o několik let později, kdy bude představen jako originál. To ale musí být nejprve zavedeno nebo praktikováno.

Co to tedy znamená?

Marion True uvnitř skladu Getty, 1988. S povolením: The Art Newspaper.

Konec konců, umění je byznys. Trh s uměním je hlavní prostředek, díky kterému jsou umělcova díla distribuována a kupována konzumenty umění. Dále, s uměleckými díly je nakládáno jako se zbožím nebo produkty. A je to možná kvůli tomuto obchodnímu hledisku, že etické kodexy a standardy věrné muzejním profesionálům nejsou splněny, když jsou obdařeni uměleckým dílem pochybného původu. Nicméně nedávné soudní případy naučily obchodníky, kurátory, aukční domy, muzea a majitele galerií dávat opravdu velký pozor na to, co kupují a od koho (např. případy Marion True v Muzeu Getty a zánik Knoedler & Company). Pointa je ta, že zatímco padělky uměleckých děl mohou být obtížně odhalitelné a regulovatelné, je stále nanejvýš důležité, aby galerie, muzea a aukční domy prosazovaly etické kodexy. Musí kvalitně prověřit dílo, které kupují a požadovat jeho celou dokumentaci. Nakonec je to jejich zodpovědnost a povinnost jako strážců našeho uměleckého dědictví. Zatímco tu máme některé iniciativy a dohody, které muzea a galerie dodržují, jako AAMD a ICOM (International Council of Museums), se stále zdá, že chybí dostatek zodpovědnosti. V mnoha případech se zdá, že peníze a prestiž, které hrají roli při nabytí uměleckého díla, mohou zastínit názor těch, kteří jsou v pochybném nákupu zapojeni.

Stručně řečeno, padělatelé umění a obchodníci pochybné morálky budou vždy ve světě umění přítomni. Ale co se může změnit je jak soukromí kupci, muzea a galerie získávají umělecká díla. Je velmi důležité trvat na vyšších standardech, pokud nechtějí být oběťmi podvodné aféry. A dokud toto nenastane, případy padělání umění přetrvávají.

Angelea Selleck

Zdroj: <http://artwatchinternational.org/articles/art-law-focus-on-art-forgery>